

Chuyển tiếp dịch vụ y tế dành cho thanh thiếu niên khuyết tật trí tuệ

Thông tin cho gia đình và người chăm sóc

Nguồn tài liệu này dành cho gia đình và người chăm sóc của các thanh thiếu niên khuyết tật trí tuệ và đang chuyển tiếp từ dịch vụ y tế trẻ em đến dịch vụ y tế người lớn.

Tài liệu này hướng dẫn về một số vấn đề thực tiễn thông thường cần được giải quyết trước khi và trong khi chuyển tiếp. Cũng có danh sách nhiều dịch vụ và cơ quan có sẵn để giúp quý vị và con em lo liệu trong giai đoạn chuyển đổi này.

Chuyển tiếp là gì?

Chuyển tiếp là tiến trình chuyển từ dịch vụ y tế trẻ em (0-18 tuổi) đến dịch vụ y tế người lớn (trên 18 tuổi) và thường trùng hợp với các thay đổi đáng kể khác, ví dụ như kết thúc trung học. Chuẩn bị cho việc chuyển tiếp gồm việc trang bị kiến thức cho quý vị và các em để lo liệu tiến trình này. Tất cả các quyết định đều phải đặt trọng tâm vào con em quý vị, những gì cho lợi ích tốt nhất của các em và quyền hạn của các em để sống một cuộc đời trọn vẹn, và cùng lúc quyết định đó cũng tôn trọng vai trò của quý vị là người chăm sóc của các em.

Chuyển tiếp nên là một tiến trình dần dần và khởi đầu sớm nhằm giúp quý vị có thì giờ lập kế hoạch và chuẩn bị. Từ khi các em được 14 tuổi, quý vị có thể bắt đầu thảo luận việc chuyển tiếp với đội y tế. Nhiều dịch vụ nêu trong đây có cơ sở tại NSW, nhưng cũng có thể có các dịch vụ tương đương nếu quý vị ở tại nơi nào khác.

Vui lòng xem 2 trang mạng của chúng tôi để biết các bí quyết và nguồn hỗ trợ cho việc chuyển tiếp:

- Trapeze www.trapeze.org.au
- NSW Agency for Clinical Innovation (ACI) Transition Care Service (Dịch vụ Chăm sóc chuyển tiếp của Cơ quan Cải cách Lâm sàng [ACI] tại NSW) www.aci.health.nsw.gov.au/networks/transition-care/about/transition-care-service

Nếu quý vị chưa liên lạc dịch vụ chăm sóc chuyển tiếp của Trapeze hoặc ACI về việc chuyển tiếp dịch vụ y tế cho con em của mình, thì điểm liên lạc chính của quý vị có thể là bác sĩ gia đình (GP) hoặc bác sĩ chuyên khoa.

Trong tài liệu này

Chuyển tiếp là gì?	1
Trong tài liệu này	1
Tìm hỗ trợ	2
Bảo hiểm y tế tư	3
Trước khi rời các dịch vụ trẻ em hoặc thanh thiếu niên	3
Trải nghiệm của người chăm sóc và bệnh nhân	4
Thuốc men	4
Thiết bị và nguồn hỗ trợ	4
Sức khỏe tình dục và sinh sản	4
Quyết định	5
Các dịch vụ của chính quyền	6
Các lựa chọn ở trường và sau khi rời trường	7

Tìm hỗ trợ

Là phụ huynh hoặc người chăm sóc của một thanh thiếu niên khuyết tật trí tuệ, thì biết được những nơi hỗ trợ có thể là điều hữu ích. Quý vị không lẻ loi, và việc được những người khác hỗ trợ thêm sẽ là điều hữu ích cho quý vị.

Những người hoặc cơ quan có thể giúp ích là

- Gia đình và bạn bè
- Bác sĩ gia đình và các thành viên của đội y tế dành cho thanh thiếu niên
- Nhân viên hỗ trợ hoặc nhân viên xã hội
- Chuyên viên tâm lý hoặc tư vấn
- Hỗ trợ văn hóa và ngôn ngữ – qua nhân viên y tế đa nguyên hoặc thông dịch viên y tế
- Viên chức liên lạc Thổ dân hoặc nhân viên y tế Thổ dân trong dịch vụ y tế Thổ dân hoặc khu vực y tế địa phương.

Hỗ trợ người chăm sóc

- **Carer Gateway**
Trực thuộc Australian Dept of Social Services (Bộ Dịch vụ Xã hội Úc), Carers Gateway (cửa ngõ cho người chăm sóc) cung ứng thông tin và lời khuyên thực tiễn, dịch vụ tư vấn và hướng dẫn miễn phí, và cũng giúp quý vị liên kết với những người chăm sóc khác qua một diễn đàn cộng đồng.
ĐT: 1800 422 737 | www.carergateway.gov.au
- **Carers NSW**
(Cơ quan Hỗ trợ Người chăm sóc NSW)
Cơ quan tối cao phi chính phủ dành cho người chăm sóc tại NSW. Cơ quan này giúp cải thiện cuộc sống của những người chăm sóc.
ĐT: 1800 242 636 | www.carersnsw.org.au

Bệnh vực người khuyết tật

- Các cơ quan bệnh vực người khuyết tật tại NSW
www.dss.gov.au/disability-and-carers/programmes-services/for-people-with-disability/national-disability-advocacy-program/models-of-disability-advocacy/national-disability-advocacy-agencies-funded-by-the-commonwealth-by-state-or-territory/disability-advocacy-agencies-new
- Department of Social Services (Bộ Dịch vụ Xã hội) có **Disability Advocacy Finder** (công cụ tìm kiếm trực tuyến dành cho người khuyết tật) liệt kê các cơ quan bệnh vực được tiểu bang và lãnh

thổ tài trợ. Công cụ tìm kiếm này cũng giúp người khuyết tật tìm các dịch vụ của National Disability Advocacy Program (Chương trình bệnh vực người khuyết tật toàn quốc) khắp nước Úc.

disabilityadvocacyfinder.dss.gov.au/disability/ndap/

Các cơ quan hỗ trợ cộng đồng

- **Ability Links** (nối kết khả năng) là phương cách nối kết những người khuyết tật, gia đình và người chăm sóc của họ trong cộng đồng. Các điều hợp viên (linkers) hợp tác chặt chẽ với người khuyết tật, gia đình và người chăm sóc của họ để giúp họ hoàn thành mục tiêu, hoài bão và mơ ước của họ.
www.abilitylinksnsw.org.au
- **Council for Intellectual Disability** (Cơ quan Bệnh vực Khuyết tật Trí tuệ) hợp tác và giúp đỡ tất cả những người khuyết tật trí tuệ để bệnh vực cho quyền lợi của họ và giúp cho đời sống của họ được tốt đẹp hơn về mọi mặt khi có thể.
cid.org.au
- **IDEAS (Information on Disability Education and Awareness Services - Thông tin về Dịch vụ Giáo dục và Nhận thức về Khuyết tật)**
ĐT: 1800 029 904 | www.ideas.org.au
- **Dịch vụ bệnh vực Quyền hạn người Khuyết tật Trí tuệ**
Một dịch vụ bệnh vực người khuyết tật và một trung tâm pháp lý cộng đồng. Dịch vụ này hợp tác với những người khuyết tật để quảng bá và bảo vệ quyền lợi của họ.
www.idrs.org.au

Các trạm xá chuyển tiếp dành cho thanh thiếu niên tại bệnh viện trẻ em hoặc bệnh viện người lớn

- **Dịch vụ Chăm sóc Chuyển tiếp của NSW ACI**, kể cả chi tiết liên lạc của các điều hợp viên khu vực
www.aci.health.nsw.gov.au/networks/transition-care/about/transition-care-service
 - Khu vực phía Bắc
ĐT: 02 4925 7866 hoặc 0434 361 202
 - Khu vực phía Tây
ĐT: 02 8890 7787 hoặc 0436 323 321
 - Khu vực Đông Nam
ĐT: 02 9382 5455 hoặc 0425 232 128
- Mạng lưới Bệnh viện Trẻ em Sydney
Dịch vụ Trapeze ĐT: 02 9382 5457
www.trapeze.org.au

Bác sĩ toàn khoa giúp con em của quý vị

- Bác sĩ toàn khoa (bác sĩ gia đình) là người điều hợp y tế chính yếu trong việc chăm sóc sức khỏe cho con em của quý vị và có thể giúp giới thiệu quý vị đến các cơ sở y tế khác.
- Nên xem bác sĩ gia đình là điểm liên lạc đầu tiên để gọi đến khi con em mình không khỏe (trừ các trường hợp cấp cứu).
- Điều quan trọng là tìm một phòng mạch bác sĩ mà đáp ứng được nhu cầu của quý vị. Nên xét xem có dễ tiếp cận và dễ lấy hẹn hay không.
- Khi yêu cầu cuộc hẹn lần đầu tiên với bác sĩ gia đình, nên xét xem có cần hoặc sẵn có nơi chốn yên tĩnh để con em mình được thoải mái nơi phòng đợi.
- Bác sĩ có thể thực hiện kiểm tra y tế hàng năm để giúp cho việc xét duyệt và hoạch định sâu rộng về nhu cầu sức khỏe của con em quý vị (Kế hoạch Quản chế Bệnh Mãn tính). Nếu quý vị là người chăm sóc thì việc tự chăm sóc bản thân cũng quan trọng, do đó nên bàn với bác sĩ về việc kiểm tra sức khỏe hàng năm cho chính quý vị.
- Nên yêu cầu một cuộc hẹn có thời khoảng lâu hơn để bác sĩ có đủ thời gian khám bệnh và thảo luận về con em của mình.
- Hỏi bác sĩ để được giới thiệu đến chuyên viên tâm lý và các dịch vụ y tế liên kết khác nếu cần. Giấy giới thiệu từ bác sĩ có thể giúp quý vị được Medicare bao trả khi đến các dịch vụ này.
- Nếu con em của quý vị có My Health Record (Hồ sơ Y tế Cá nhân), hãy nhờ bác sĩ đưa thông tin y tế của con em mình vào hồ sơ trực tuyến này để thúc đẩy việc chia sẻ thông tin với các chuyên viên y tế khác.
- **Dịch vụ Bác sĩ thăm viếng tận nhà trên Toàn quốc**
Bác sĩ thăm viếng tận nhà sau giờ làm việc và do medicare bao trả
ĐT: 13 74 25 (13 SICK) | homedoctor.com.au
- **Health Direct (Y tế Trực tiếp)**
Dịch vụ tư vấn y tế 24 giờ mỗi ngày và do chính phủ tài trợ
ĐT: 1800 022 222 | www.healthdirect.gov.au

Bảo hiểm y tế tư

Nếu gia đình quý vị có bảo hiểm y tế tư, vui lòng kiểm tra lại với công ty bảo hiểm để biết khoảng tuổi nào mà con em của quý vị có thể được xem là người phụ thuộc trong chính sách bảo hiểm.

Trước khi rời các dịch vụ trẻ em hoặc thanh thiếu niên

- ✓ Từ khi con em mình được 14 tuổi, quý vị nên thảo luận với đội y tế về việc chuyển tiếp.
- ✓ Khi các em được 15 tuổi, quý vị nên xét đến việc em nên có thẻ Medicare riêng không.
- ✓ Khi các em được 16 tuổi, quý vị nên hỏi đội y tế hoặc chuyên gia y tế để xem họ đề nghị con em mình nên gặp ai trong cơ sở y tế người lớn và soạn kế hoạch chuyển tiếp.
- ✓ Nên thảo luận với đội ngũ y tế xem có cần khoảng thời gian chồng lấp giữa dịch vụ y tế trẻ em và người lớn, nhằm tạo dễ dàng cho việc chuyển tiếp y tế. Nên thảo luận với đội y tế để biết khi nào là thời điểm chuyển tiếp tốt nhất. Có thể là khoảng tuổi 17.
- ✓ Liên lạc với dịch vụ y tế Thổ dân nếu thích ứng.
- ✓ Yêu cầu để lấy các lá thư y tế, bản tóm tắt về việc chăm sóc, các hình ảnh dò chiếu (imaging) và báo cáo thích ứng.
- ✓ Thảo luận với đội y tế của quý vị về việc nhận được thuốc men, thiết bị hoặc các dịch vụ y tế liên kết qua bệnh viện trẻ em, vì có thể khác với bệnh viện người lớn.
- ✓ Nên dành đủ thời gian chờ đợi cho cuộc hẹn đầu tiên nơi dịch vụ y tế người lớn và thảo luận với cơ quan y tế về cách xử lý tình huống khẩn cấp trong thời gian giữa cuộc hẹn y tế trẻ em lần chót và cuộc hẹn y tế người lớn lần đầu.
- ✓ Nên bàn thảo với đội y tế của quý vị để xem có cần tính thì giờ của một y tá vào kế hoạch NDIS nếu con em của quý vị có nhu cầu cao về y tế hoặc không thể tự chăm lo vấn đề sức khỏe của em.
- ✓ Tạo ra một tiểu sử cá nhân với đội y tế về cách thức lo liệu việc chăm sóc tốt nhất trong môi trường người lớn, để trợ giúp đội y tế người lớn được biết thông tin về con em của quý vị và cách thức các em đáp ứng đối với việc chăm sóc sức khỏe.

Các điều hợp viên dịch vụ chăm sóc chuyển tiếp của Trapeze và ACI sẵn sàng trợ giúp quý vị qua tiến trình chuyển tiếp dịch vụ y tế.

Trải nghiệm của người chăm sóc và bệnh nhân

Việc chăm sóc tại dịch vụ hoặc bệnh viện người lớn có thể khác so với dịch vụ y tế trẻ em.

Các dịch vụ y tế người lớn nhận ra vai trò quan trọng của gia đình và người chăm sóc khi con em của họ nhập viện. Thảo luận với nhân viên, chẳng hạn như y tá trưởng, về việc làm sao đáp ứng tốt nhất cho nhu cầu của con mình (ví dụ có thân nhân kể bên giường khi nhập viện). Một đại diện của người chăm sóc hoặc một người bạn của bệnh nhân có thể giúp cho lần đầu tiên này, nếu quý vị cần trợ giúp. Mỗi cá nhân có quyền nhận được sự chăm sóc y tế thích đáng. Có sẵn các nguồn hỗ trợ để giúp hỗ trợ việc liên lạc với chuyên viên y tế về những gì thích ứng và thích đáng cho con em của quý vị.

- **Admission2Discharge Together (Nhập viện đến Xuất viện cùng nhau)** được lập ra để cải thiện trải nghiệm nơi bệnh viện của những người suy giảm nhận thức, người chăm sóc, gia đình và nhân viên hỗ trợ người khuyết tật. Qua việc liên lạc được cải thiện và chia sẻ thông tin thích ứng và cập nhật, nhân viên bệnh viện được trang bị tốt hơn để đáp ứng nhu cầu của những người bị suy giảm nhận thức. a2d.healthcare
- **My Health Matters folder (Hồ sơ giúp cải thiện liên lạc giữa người khuyết tật trí tuệ và nhân viên y tế)** soạn ra do Ủy ban Hỗ trợ người Khuyết tật Trí tuệ. cid.org.au/resource/my-health-matters-folder
- ACI's **Say Less, Show More (Nói ít, Thấy nhiều)** tìm cách hỗ trợ qua một loạt hình ảnh đơn giản nhằm minh họa những gì sẽ xảy ra trong một cuộc khám bệnh hoặc thử máu. www.aci.health.nsw.gov.au/resources/intellectual-disability/hospitalisation/say-less-show-more
- Clinical Excellence Commission **Top 5 Initiative – Engaging Carers (5 khởi xướng hàng đầu – Thúc đẩy sự tham gia của người chăm sóc, thuộc Ủy ban Ưu tú Lâm sàng)** là tiến trình đơn giản nhằm khuyến khích các chuyên viên y tế giao tiếp với người chăm sóc để thu thập thông tin phụ trợ quý báu (ngoài thông tin bệnh lý) để giúp ích trong việc chăm sóc phù hợp cho cá nhân. www.cec.health.nsw.gov.au/quality-improvement/people-and-culture/person-centred-care/top5

Thuốc men

Hầu hết thuốc men dùng tại Úc đều được trợ giá qua Chương trình Phúc lợi Dược phẩm (Pharmaceutical Benefits Scheme - PBS). Để nhận được chương trình này, quý vị cần có thẻ Medicare. Nếu có thẻ Y tế (Health Care Card - HCC) thì tổn phí thuốc men cho trẻ em có thể giảm thêm nữa. Một khi tổn phí thuốc men trong năm dương lịch của quý vị đã đạt tới một mức hạn định, quý vị và gia đình có thể hội đủ điều kiện để nhận được chương trình PBS Safety Net (được miễn phí hoặc giảm giá một số thuốc men).

- **Thẻ giảm giá và thẻ y tế** www.servicessaustralia.gov.au/individuals/subjects/concession-and-health-care-cards
- **Thông tin về PBS Safety Net (mạng lưới an toàn PBS)** www.humanservices.gov.au/individuals/steps/when-you-spend-lot-pbs-medicines/51177
- Nếu quý vị nhận được thuốc men qua một tiệm thuốc tây ở bệnh viện trẻ em, nhớ kiểm tra xem có thể được tiếp tục việc này tại bệnh viện người lớn không. Thảo luận với đội y tế trẻ em hoặc người lớn, điều hợp viên chương trình chuyển tiếp hoặc dược sĩ của bệnh viện.

Thiết bị và nguồn hỗ trợ

Thiết bị được bệnh viện trẻ em cho mượn, ví dụ như cái bơm, máy tạo ẩm và bình dưỡng khí cần phải trả lại khi các em chuyển tiếp. Nếu con em của quý vị có các vật dụng hỗ trợ như ống thức ăn, các kết nối, công thức hoặc dưỡng chất đặc biệt, quý vị cần tìm hiểu xem nhà cung cấp có tiếp tục cung ứng các thứ này sau việc chuyển tiếp, hoặc quý vị phải cần giấy giới thiệu mới và toa thuốc mới.

Bác sĩ gia đình, bác sĩ chuyên khoa hoặc đội y tế sẽ giúp quý vị nộp đơn cho các nguồn hỗ trợ này hoặc hướng dẫn quý vị đến người thích hợp để giúp quý vị. Tìm các đường hướng NDIS mà có thể thúc đẩy việc này.

Sức khỏe tình dục và sinh sản

Thanh niên khuyết tật trí tuệ có thể muốn khám phá khả năng tình dục của mình, và việc chăm sóc sức khỏe tình dục và sinh sản đối với người trẻ cũng là một phần trong việc chăm sóc sức khỏe và an lành tổng quát cho họ. Vui lòng thảo luận với bác sĩ gia đình nếu quý vị có bất cứ thắc mắc gì, và xem lại các tài liệu sau:

- **Family Planning NSW: nguồn hỗ trợ dành cho người khuyết tật** www.fpnsw.org.au/who-we-help/disability/disability-resources

Quyết định

Sau tuổi 18, luật lệ NSW cho rằng con em của quý vị có đủ năng lực để đưa ra các quyết định. Em có thể được hỗ trợ để làm một số quyết định về tài chính, y tế và các lựa chọn trong cuộc sống. Tiến trình này nên được dẫn dắt bởi nguyện vọng của các em.

Nếu con em của quý vị có khả năng tự quyết định, thì em có thể và nên tiếp tục tự quyết định. Các em có thể cử ra một giám hộ dài hạn (enduring guardian) (đối với các quyết định về y tế, sức khỏe và lối sống) hoặc cử ra một người thụ ủy (về các vấn đề tài sản và tài chính) để lo liệu các sự việc trong lúc các em còn sống (ví dụ trong trường hợp đau yếu hoặc du lịch). Điều này có thể được rút lại bất cứ lúc nào miễn là các em có khả năng.

Nếu con em của quý vị dù có hỗ trợ vẫn không thể làm các quyết định quan trọng cho cuộc sống, thì điều thích đáng là nên có người nào thân thiết và đáng tin cậy giúp em làm các quyết định này, và người đó gọi là ‘người chịu trách nhiệm’.

Người chịu trách nhiệm có thể là người thân trong gia đình, bạn bè hoặc hàng xóm, tuy nhiên điều quan trọng nên lưu ý rằng bất cứ người nào mà được trả tiền để cung ứng dịch vụ hỗ trợ thì không hợp chuẩn (để làm người chịu trách nhiệm).

Đôi khi cần có một tiến trình chính thức khi mà Guardianship Division (Ban Giám hộ) của NSW Civil and Administrative Tribunal (Tòa Dân sự và Hành chính NSW) có thể bổ nhiệm một người giám hộ để làm các quyết định y tế, sức khỏe và lối sống, hoặc một quản lý tài chính đối với các sự việc tài chính. Có thể cần đến việc này nếu có sự bất đồng, hoặc nếu người thiếu niên đó không có người nào có thể giữ vai trò ‘người chịu trách nhiệm’.

Vui lòng liên lạc các nơi sau đây để được hướng dẫn đối với tình huống cụ thể của quý vị.

- **Aboriginal Legal Services NSW/ACT (Dịch vụ Pháp lý Thổ dân NSW/ACT)**
www.alsnswact.org.au
- Dept of Communities and Justice (Bộ Cộng đồng và Tư pháp):
Capacity Toolkit (Bộ Công cụ Khả năng). Thông tin cho nhân viên chính quyền và nhân viên cộng đồng, các chuyên viên, gia đình và người chăm sóc tại NSW.
www.justice.nsw.gov.au/diversityservices/Pages/divserv/ds_capacity_tool/ds_capacity_tool.aspx
- **Guardianship Division NSW Civil and Administrative Tribunal**
www.ncat.nsw.gov.au/Pages/guardianship/guardianship.aspx
- **LawAccess NSW** giúp thông tin về luật pháp và các vấn đề pháp lý. Cơ quan này giúp tư vấn pháp lý qua điện thoại và giúp nối kết đến các dịch vụ thích ứng.
ĐT: 1300 888 529 |
www.lawaccess.nsw.gov.au
- **Legal Aid NSW (Trợ giúp Pháp lý tại NSW)**
www.legalaid.nsw.gov.au
- **NSW Public Guardian (Giám hộ Công NSW)**
www.publicguardian.justice.nsw.gov.au
- **NSW Trustee and Guardian (Cơ quan Tín thác và Giám hộ NSW)**
www.tag.nsw.gov.au
- **Planning Ahead Tools (Công cụ Hoạch định Trước)** là một trang mạng chính phủ có thông tin về việc thu xếp một di chúc, quyền thụ ủy, giám hộ dài hạn hoặc hoạch định trước về việc chăm sóc.
www.planningaheadtools.com.au
- **Youth Law Australia (Luật pháp Thanh thiếu niên Úc)** là một cơ quan pháp lý cộng đồng cung ứng thông tin pháp lý miễn phí và bảo mật và giúp các thanh thiếu niên dưới 25 tuổi.
ĐT: 02 9385 9588 | yla.org.au

Các dịch vụ của chính quyền

MyGov

MyGov là cách thức để tiếp cận trực tuyến các dịch vụ của chính quyền Úc, và tất cả dịch vụ đều chung ở một nơi.

ĐT: 132 307 | my.gov.au

Một số các dịch vụ của chính quyền gồm có:

- Medicare
- Child Support (Tiền nuôi con)
- Sở Thuế Úc
- Centrelink
- JobSearch Úc (chương trình tìm việc)
- My Health Record (Hồ sơ y tế cá nhân)
- Chương trình Bảo hiểm Khuyết tật Toàn quốc (NDIS)

Australian Department of Human Services (Bộ Dịch vụ Nhân sinh Úc - Centrelink)

Centrelink cung ứng nhiều loại trợ cấp nhằm hỗ trợ cư dân Úc. Công cụ tìm kiếm Dịch vụ và Trợ cấp (**Payment and Service Finder**) trên trang mạng có thể giúp cho biết con em của quý vị hợp chuẩn để nhận được những gì. Cũng có sẵn việc trợ cấp để mua Dụng cụ Y tế Thiết yếu.

www.servicesaustralia.gov.au/individuals/topics/payment-and-service-finder/28656

- Disabilities and Carers Line (Đường dây dành cho người Khuyết tật và người Chăm sóc) | ĐT: 132 717
- Đường dây Thanh thiếu niên và Học sinh | ĐT: 132 490
- Hỗ trợ đa ngôn ngữ | ĐT: 131 202

Sở Thuế vụ Úc

Sở Thuế vụ Úc: Dịch vụ dành cho người khuyết tật giúp hỗ trợ cho những người khuyết tật và họ có thể được chước giảm thuế và hưu bổng và các miễn trừ. Nếu con em của quý vị đang nhận được lợi tức (kể cả trợ cấp Centrelink) thì cần có trương mục ngân hàng và danh số thuế.

www.ato.gov.au/Individuals/People-with-disability

Chương trình Bảo hiểm Khuyết tật Toàn quốc

Chương trình Bảo hiểm Khuyết tật Toàn quốc (NDIS) giúp hỗ trợ cho những người (hội đủ điều kiện) mà khuyết tật trí tuệ, thể chất, tri giác, nhận thức và tâm lý. Việc hỗ trợ can thiệp sớm cũng có thể dành cho những người hợp lệ mà khuyết tật hoặc trẻ em chậm phát triển. NDIS có thể giúp cung ứng thông tin cho tất

cả những người khuyết tật và giúp nối kết đến các dịch vụ trong cộng đồng như bác sĩ, câu lạc bộ thể thao, nhóm hỗ trợ, thư viện và trường học, cùng thông tin về các loại hỗ trợ mà mỗi tiểu bang hoặc lãnh thổ cung ứng. www.ndis.gov.au

Ghi danh để đi bầu

Tại Úc, điều bắt buộc là tất cả công dân Úc trên 18 tuổi đều phải ghi danh vào danh sách cử tri và đi bầu tại các cuộc trưng cầu dân ý và bầu cử Liên bang.

Mọi người đều có quyền đi bầu. Một số có thể cần hỗ trợ thêm trong việc đăng ký vào danh sách cử tri và đi bầu. Ủy ban Bầu cử Úc (AEC) có nhiều **Hướng dẫn để đọc** để giúp những người có khó khăn trong việc đọc/hiểu các thông tin văn bản. Nếu con em của quý vị không hiểu được cách thức bỏ phiếu, quý vị có thể yêu cầu để em được miễn ghi danh và khỏi đi bầu.

www.aec.gov.au/About_AEC/Publications/easy-read

Muốn làm điều này, điền vào bản **Objection claim that an elector should not be enrolled form (mẫu đơn xin miễn ghi tên vào danh sách cử tri)** và nhờ bác sĩ ký vào mẫu đơn rồi nộp lại đến Australian Electoral Commission.

www.aec.gov.au/Enrolling_to_vote/pdf/forms/objection/er005aw.pdf

Thẻ căn cước có hình

Có những lúc con em của quý vị cần xuất trình giấy tờ chứng minh danh tính. **NSW Photo ID Card (Thẻ căn cước có hình)** giúp nhận dạng qua hình ảnh, dành cho những người không có bằng lái xe NSW hiện hành hoặc các giấy tờ có hình nhận dạng nào khác. Quý vị có thể dùng thẻ này để mở trương mục ngân hàng hoặc vào các cơ sở có môn bài (ví dụ: câu lạc bộ). Thẻ được cấp miễn phí nếu con em quý vị có Thẻ Giảm giá dành cho người nhận trợ cấp (Pensioner Concession Card) do Centrelink cấp (ví dụ Trợ cấp Hỗ trợ Khuyết tật).

www.rms.nsw.gov.au/roads/licence/nsw-photo-card.html

NSW Companion Card

Chương trình **NSW Companion Card (Thẻ dành cho người bầu bạn)** nhằm giúp những người có khuyết tật đáng kể và vĩnh viễn mà suốt đời cần được chăm sóc cao độ để tham gia vào các sinh hoạt và sự kiện cộng đồng. Thẻ này giúp cho người chăm sóc người đó cũng được vào cửa miễn phí vào các sự kiện hoặc cơ sở nào có tham gia vào chương trình này.

www.companioncard.nsw.gov.au

Các chọn lựa ở trường và sau khi rời trường

Nhà trường cần điều chỉnh việc giảng dạy, học tập và thẩm định đối với học sinh khuyết tật. Rời trường là bước chuyển tiếp đáng kể trong cuộc sống của thiếu niên khuyết tật. Thảo luận với nhà trường của quý vị để biết về hội chợ hàng năm (expo) triển lãm các dịch vụ dành cho trẻ em khuyết tật sắp rời trường. Trường của con em quý vị sẽ cung ứng thông tin và hỗ trợ quý vị để hoạch định sau khi rời trường đối với các chương trình ban ngày hoặc các cơ sở làm việc có hỗ trợ.

Nhớ rằng việc này cần được lập ra trong kế hoạch NDIS. Có sẵn một số nguồn hỗ trợ hữu ích để lo liệu việc này.

- **National Disability Coordination Officer Program (Chương trình Điều hợp viên Khuyết tật Toàn quốc)** – làm việc có sách lược để trợ giúp người khuyết tật tiếp cận và tham gia việc học tập tại cao đẳng/đại học và việc làm sau đó, qua một mạng lưới toàn quốc của các NDCOs tại các vùng. www.education.gov.au/national-disability-coordination-officer-programme
- **Giới thiệu quyền về Tiêu chuẩn Giáo dục NSW, Giáo dục Đặc biệt** <https://educationstandards.nsw.edu.au/wps/portal/nesa/11-12/Diversity-in-learning/stage-6-special-education>

- **Hoạch định Chuyển tiếp của Bộ Giáo dục NSW** – đội hỗ trợ và học tập tại trung học, nhằm giúp trợ giúp học sinh, phụ huynh và người chăm sóc trong việc hoạch định chuyển tiếp. <https://education.nsw.gov.au/teaching-and-learning/disability-learning-and-support/leaving-school/transition-planning>
- **Dịch vụ Hỗ trợ người Khuyết tật tại TAFE NSW** www.tafensw.edu.au/student-services/disability-services
- **Các Dịch vụ Huấn luyện NSW, Chương trình Tập sự và Tập việc** www.training.nsw.gov.au/apprenticeships-traineeships/index.html
- **Đại học** – mỗi đại học sẽ có riêng Dịch vụ Hỗ trợ người Khuyết tật.
- **National Disability Insurance Scheme (NDIS) (Chương trình Bảo hiểm Khuyết tật Toàn quốc)** thường tài trợ các dịch vụ cho học sinh sau khi rời trường. **ĐT: 1800 800 110 | www.ndis.gov.au**